

Е. Сетон-Томпсон «Лобо – володар Курумпо» Урок-мандрівка 5 клас

УДК 37.091.3-056:[37.016:821.09

<https://doi.org/10.33989/3083-6387.2025.1.329194>

Тема: Утвердження любові до всього живого в оповіданні «Лобо» Е. Сетона-Томпсона.

Мета:

- формувати навички аналізу літературного твору, вміння оперувати текстом для висловлювання власних думок та оцінок;
- прищеплювати інтерес до духовних надбань людства;
- допомогти здобувачам освіти усвідомити велич майстерності автора;
- розвивати усне монологічне мовлення;
- виховувати любов до живої природи, чуйність, милосердя, доброту, співчуття.

Обладнання: мультимедійна презентація, портрет Е. Сетона-Томпсона, ілюстрації до оповідання «Лобо», картки-завдання, малюнки школярів, художній текст. Завдання для творчих груп:

- «*Біографи*» — цікаві факти про письменника.
- «*Художники*» — намалювати малюнки до твору «Лобо».
- «*Фольклористи*» — підготувати загадки, прислів'я та приказки про вовка.
- «*Зоологи*» — підготувати повідомлення про вовка.

Тип уроку: комбінований.

Форма уроку: урок-мандрівка.

Епіграф до уроку:

Кожна тварина є дорогоцінний спадок природи, котрий ми не маємо права знищувати без потреби.

Е. Сетон-Томпсон

Природа — єдина книга, яка на всіх своїх сторінках приховує глибинний зміст.

Й. Гете

Природу неможливо побачити очима, її можна лише зрозуміти розумом і відчувати серцем.

Д. Адамс

Х І Д У Р О К У

I. Організаційний момент.

Добрий день, дорогі друзі!

Добрий день!

На вас чекає гарний день.

Бачу, всі веселі і здорові,

До уроку всі готові!

Психологічна настанова:

Сьогодні ви на уроці будете

Не просто слухати, а чути.

© Жанна Ільчишин, 2025

Жанна Ільчишин,

учитель-методист зарубіжної літератури

ЗЗСО І—ІІІ ст. с. Нове Місто

Добромиської міської ради Львівської області

Не просто дивитися, а бачити.

Не просто відповідати, а міркувати.

Дружно і плідно працювати.

II. Оголошення теми та мети уроку.

Пояснення епіграфа до уроку.

— Як ви розумієте слова Е. Сетона-Томпсона: «Кожна тварина є дорогоцінний спадок природи, котрий ми не маємо права знищувати без потреби»?

III. Мотивація навчальної діяльності.

— Чи любите ви мандрувати?

— Що таке мандрівка?

• Метод «Мікрофон».

Мандрівка — це...

С л о в о в ч и т е л я. Так, мандрівка — це поїздка або пересування пішки поза межі перебування. Саме зараз ми здійснимо таку подорож, але в уяві, подумки, за допомогою власної фантазії. І що характерно — під час уявної мандрівки відбувається все те, що супроводжує справжню подорож: яскраві враження, позитивні емоції, цікаві зустрічі. Ви сидите за партами й одночасно подорожуєте за допомогою вказівок і порад.

Мандрівки бувають не тільки в невідомі міста, гори, пустелі, а можуть бути в душу людини — письменника чи його героя або героїні. А ми сьогодні помандруємо в загадковий світ Лобо та його зграї вовків, де обов'язково зустрінемо автора, героїв його твору, пройдемося їхніми шляхами, будемо милуватися чарівною природою і переживати разом з ними.

Сьогодні вирушимо в путь,

Пригоди нас цікаві ждуть.

Берем знання! Гайда у путь!

Поспішіть місця зайняти,

Час мандрівку починати!

• Карта мандрівки.

Зупинка 1. Теорія літератури.

Зупинка 2. Цікавинки про автора.

Зупинка 3. Фольклор.

Зупинка 4. Лобо.

Зупинка 5. Курумпо.

Зупинка 6. Зграя вовків.

Зупинка 7. Бланка .

Зупинка 8. Ковбої .

Правила мандрівки

1. Мандрівка складається із зупинок.
2. Щоб потрапити на нову зупинку, необхідно виконати завдання.
3. Потрібно бути уважними, відповідати швидко, писати акуратно, читати виразно.

IV. Вивчення нового матеріалу.

С л о в о в ч и т е л я. Природа — це те, що оточує нас з дитинства: зелені соковиті трави, різнобарвні квіти, гіллясті дерева, спів птахів, яскраве сонечко, блакитне безхмарне небо, річки, озера, моря, домашні тварини. Природа — світ краси і правди, які щоразу по-новому відкриває кожна людина для себе. Говорять, що природа — наша Мати, а ми — її частинка. Вона дає людині все необхідне для життя.

Тема природи завжди була актуальною в літературі. Людина, рослини, птахи й звірі — невід’ємна складова природи. Тому епіграфами до нашого уроку я взяла слова Й. Гете: *«Природа — єдина книга, яка на всіх своїх сторінках приховує глибинний зміст»* та слова Д. Адамса: *«Природу неможливо побачити очима, її можна лише зрозуміти розумом і відчувати серцем»*.

І сьогодні на уроці на нас чекає захоплива і незабутня мандрівка у світ таємничої та небезпечної природи могутнього вовка Лобо.

Отож розпочинаємо!

Зупинка 1. Теорія літератури

Дати визначення:

Оповідання — ...

Анімаліст — ...

Анімалістична література — ...

Зупинка 2. Цікавинки про автора

Інтерв’ю з письменником

або Вправа «Хто більше»

(«Біографи» розповідають про цікаві факти з життя Е. Сетона-Томпсона)

♦ У хлопчика були складні стосунки з батьком, і він дедалі більше часу проводив у лісі, вважаючи його

своїм справжнім домом. Тут він зробив перші записи про поведінку тварин, перші малюнки, в яких намагався передати характер та особливості звірів і птахів.

♦ Намагаючись пізнати світ тварин, хлопчик приносив додому їхніх дитинчат, розводив кроликів, але швидко переконався, що зрозуміти життя лісу можна, тільки занурившись в нього, ставши його частиною.

♦ Усього Сетон-Томпсон написав і проілюстрував понад 50 книжок.

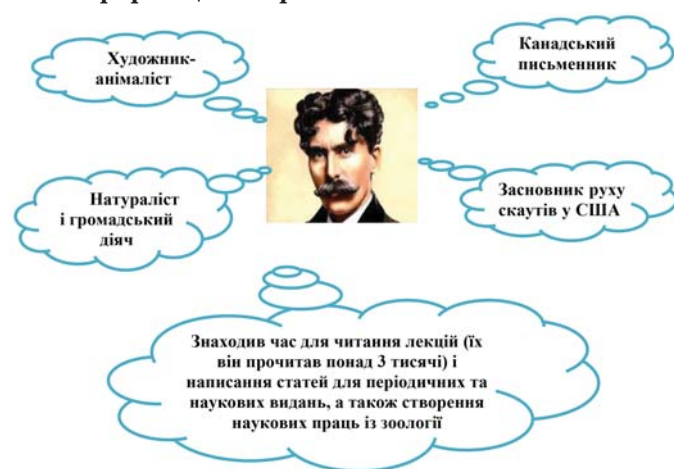
♦ Він писав книги і малював до них ілюстрації, його картини мали успіх на художніх виставках, а ще знаходив час для читання лекцій (їх він прочитав понад 3 тисячі) і написання статей для періодичних та наукових видань, а також створення наукових праць із зоології.

♦ Сетон-Томпсон — один із перших засновників скаутського руху, творець дитячих організацій, члени яких живуть на природі, при цьому дбайливо до неї ставляться, намагаються злитися з нею в єдиний організм.

♦ Він не тільки письменник і художник, а ще учений (хоча не мав вищої освіти)! Саме він заклав основи етології — науки про поведінку тварин у природних умовах.

♦ Сетон-Томпсон став одним із зачинателів літературного жанру творів про тварин; його творчість вплинула на багатьох письменників-анімалістів.

Інформаційне гроно «Е. Сетон-Томпсон»

«Цікаво знати»

ЕРНЕСТ СЕТОН-ТОМПСОН

Чорний Вовк - ім'я для білої людини похмуре. Але північноамериканські Індіанці дуже високо цінують вовків. До того ж вовк - улюблений герой у творчості письменника. Свої листи Індіанцям та друзям на Схід Е. Сетон-Томпсон іноді не підписував, а малював слід вовка - це означало підпис.

Уроки зарубіжної літератури

Зупинка 3. Фольклор

С л о в о в ч и т е л я. Вовк — улюблений герой у творчості Е.Сетона-Томпсона. Ернест був наймолодшим, десятою дитиною в сім'ї. Уже в ранньому віці він пройнявся любов'ю до тварин. Хоч би як гірко він плакав, варто було лише сказати йому: «Дивись, пташка!», — або показати якусь комаху, щоб хлопчик заспокоївся. Узимку, як Ернест згадував, мати, бувало, закутуючи його в ковдру, говорила, щоб він уявив себе деревцем. Увійшовши в цей образ, хлопчик міг просиджувати годинами, не ворухнувшись. Також любив слухати казки, такі як «Червона Шапочка» і «Вовк та семеро козенят», але його симпатії були завжди на боці вовка.

Група «Фольклористи» підготувала загадки, прислів'я та приказки про вовка.

- Вправа «Закінчити думку».
- Завершити прислів'я та приказки.
- ♦ Вовка боятися — до лісу...
- ♦ Пожалів вовк кобилу: залишив...
- ♦ Дружнього стада й вовк...
- ♦ З вовками жити — по-вовчому...
- ♦ Вовка ноги...

Довідка: не бере, хвіст та гриву, годують, вити, не ходити.

- Вправа «Хто більше».

— Які казки ви знаєте, де героєм був вовк? («Вовк і Коза», «Червона шапочка», «Вовк і семеро Козенят», «Троє Поросят», «Лисичка-Сестричка і Вовк»).

- Повідомлення групи «Зоологи» про вовка.

♦ Вовк (*Canis lupus*) — хижий ссавець родини собачих. Довжина його тіла може досягати 160 см, довжина хвоста — до 52 см, висота — до 90 см; маса тіла може доходити до 80 кг. Самка трохи дрібніша від самця. Поширений вовк у Європі, Азії, Північній Америці. Як правило, зграя вовків займає «мисливський район» площею до 400 км. За добу вовк пробігає 180—200 км. Пересуваються вони різним алюром. Зазвичай идуть рясю. До здобичі підкрадаються кроком.

♦ Самець та самка утворюють сім'ю раз і назавжди, тільки загибель одного з них змушує іншого шукати собі пару. Разом вони виховують вовчат, вчать їх полювати, оберігають від небезпеки.

♦ Вовки — розумні хижаки. Великої шкоди вони завдають скотарству й мисливському господарству, тому в Україні полювання на вовків дозволено в будь-яку пору року. Однак у багатьох країнах цього звіра занесено до Червоної книги. Отже, збереження виду залежить від того, чи навчиться людина співіснувати із цим звіром.

Зупинка 4. Лобо

- Вправа «Кошик епітетів».
- Складіть асоціативний ряд, дібравши епітети, що характеризують головного героя твору (жорсткий, свавільний, лукавий, небезпечний, гігантський,

хижий, мудрий, сміливий, старий, хитрий, сірий, могутній, кмітливий...).

- Бесіда.
- Що означає ім'я «Лобо»? (Лобо в перекладі з іспанської — «вовк»).
- Чому мексиканці називали старого вовка володарем?
- Яке враження справив на вас цей хижак на початку оповідання?
- «Цитатний ланцюжок».
- Знайдіть у тексті слова, якими автор називає свого героя («великий старий хижак», «герой безлічі беззаконних набігів», «володар краю» «гігантський ватажок», «вовк-велетень», «вовчий ватажок», «лукавий розбійник», «вовк-перевертень», «король вовків», «сірий хижак»).
- «Прогулянка галереєю».
- Пригадайте епізод з оповідання (картки роздати на парті).

Висновок. Лобо — сильний, розумний, хитрий хижак. Він здатний оцінювати небезпечну ситуацію, і йому вдається зберегти життя всієї зграї. Лобо — незвичайний вовк. Його здібності дивують людей. Саме тому його прозвали «вовк-перевертень».

Оповідач добре вивчив вдачу вожаків і, як кмітливий мисливець, зрозумів його слабке місце (як одинак він був нездоланим і міг загинути лише через необережність товариша, якому довіряв). Блискучий план спрацював відмінно, приманкою послужила Бланка: шукаючи її, Лобо таки потрапив у пастку. Але загибель цього гігантського вовка — справжня трагедія. Зрада друзів, презирство до тих, хто переміг, туга за загиблою коханою і, нарешті, гідна смерть викликають непідробний жаль до цього хижого звіра.

Зупинка 5. Курумпо

- Вправа «Ефект присутності».

Створення у свідомості школярів образних картин, пов'язаних з актуалізацією різноманітних рецепторів (зорового, слухового, нюхового), для того щоб викликати відчуття присутності, перебування всередині відтвореної письменником картини життя.

Уявіть, що ви перебуваєте у великій скотарській окрузі.

Навколо вас — ... (продовжують думку школярі).

- Вправа «Бачу, чую, відчуваю...».

Дитина не просто читає твір, вона занурюється у книгу повністю. Стає безпосереднім учасником подій. Разом із героями ухвалює рішення, бореться зі злом, підкорює вершини, співпереживає. Тобто описані події вона сприймає не опосередковано, а «пропускає» через себе, живе життям героя, вчиться пізнавати світ.

«Читаючи твір, я...» (діти записують у зошит свої почуття):

- бачу... пасовища, гори, річку, собак, ранчо, отару...;
- чую... виття вовків, шелест трав, тупіт коней, свист вітру...;
- відчуваю... свіже повітря, страх, хвилювання, смуток, співчуття....

- Вправа «Крокуючи за автором».

— Знайти в тексті й зачитати опис Курумпо. («Курумпо — велика скотарська округа на півночі Нью-Мексико. Це край соковитих пасовищ, де вигулюють незліченні стада, край високих гір, гримотливих потоків, що впадають у річку Курумпо, від якої і походить назва місцевості. Могутнім володарем, чия свавільна влада простяглася на весь край, був тут старий сірий вовк»).

Зупинка 6. Зграя вовків

- Літературна математика.

1. Скільки вовків було у зграї Лобо? (5)
2. Скільки овець загризла зграя вовків під час забави? (250)
3. Яка була винагорода за голову Лобо? (1000 дол.)
4. Скільки мисливців полювало на Лобо? (4)
5. Скільки важив Лобо? (150 фунтів)
6. Скільки собак вціліло після полювання на зграю? (6)
7. Скільки сталевих капканів поставили біля підніжжя гори, щоб упіймати Лобо? (130)
8. Відбиток лап старого ватажка сягав... (5,5 дюйма)

- Знайди відповідність.

1. «Могутнім володарем, чия свавільна влада простяглася на весь край, був тут старий сірий вовк»	А) БЛАНКА
2. «Ніколи раніше не доводилося мені бачити такої красивої вовчиці. М'яка густа шерсть її була срібно-сірого відтінку»	Б) РУДИЙ
3. «Інший вовк рудої масті, відзначався нечуваною спритністю. Ходили чутки, буцім він легко наздоганяв прудкого антилопу»	В) ЛОБО

- «Цитатне асорті».

— Знайти в тексті описи зграї вовків («Зграя Лобо була невеликою. Лобо мав їх лише стільки, скільки

йому хотілося мати; можливо навіть, що його люта удача перешкоджала збільшенню зграї»; «Вони точно насміхалися над усіма мисливцями, зневажали всіляку отруту ...»; «Ці хижаки були товсті, вгодовані й відрізнялися великою розбірливістю в їжі. Вони ніколи не торкалися тварини, померлої природною смертю, хворої чи брудної ...»).

- «Уважний читач».

— Пригадай, які закони та звички панували у зграї Лобо.

Висновок. Зграя вовків наганяла жах на тварин, викликала безсилу лють у скотарів, глузувала з мисливців, нехтуючи приманками.

Зупинка 7. Бланка

- «Цитуємо, аналізуємо».

Дати характеристику герою:

♦ «Одного красивого білого вовка мексиканці звали Бланкою. Гадали, Бланка — самиця, подруга Лобо».

♦ «Якось уночі, в листопаді 1893 року, Бланка і рудий вовк, охочі до таких забав, вигубили двісті п'ятдесят овець, навіть не скуштувавши їхнього м'яса».

♦ «Стрій порушує і відривається від зграї Бланка».

♦ «Ми подалися слідами і за мило побачили цього горопашного вовка — Бланку. Зауваживши людей, вовчиця наддала бігу, але голова телиці, що важила понад п'ятдесят фунтів, добряче їй заважала. Однак Бланка сильно випередила мого помічника, який ішов пішки. Ми перехопили її поблизу скелястого узгір'я: голова телиці міцно застрягла рогами між камінням. Ніколи раніше не доводилося мені бачити такої красивої вовчиці. М'яка густа шерсть Бланки була срібно-сірого відтінку».

- Сенкан.

БЛАНКА.

Красива, горда.

Випереджує, дозволяє, гине.

Йде попереду ватажка Лобо.

Біла вовчиця.

Уроки зарубіжної літератури

- Бесіда.

- Чому людині все-таки вдалося здолати непереможного вовка? (*Лобо опікувався Бланкою, але, відчувачи особливе ставлення старого вовка, Бланка дозволяла собі «не слухати» ватажка. Тому вона потрапила в залізні капкани.*)
- Як ви вважаєте, за що «полюбив» грізний ватажок зграї Бланку?
- Що свідчить про те, що втрата Бланки для Лобо — страшне горе? («*Жалібно вив*», «*протяжно вив*», «*у голосі чулося горе*», «*ніби кликав свою подругу*», «*несамовито, гірко вив*»).

Висновок. Бланка — подруга Лобо, з іспанської її ім'я означає «біла». Це красива, горда й сильна вовчиця, заради якої Лобо пожертвував життям.

Король вовчої зграї, мудрий і непереможний Лобо, обдурений і переможений. Його згубило вічне почуття любові, відданості, прихильності. Необережний Лобо, байдужий до життя без вірної Бланки, пішов назустріч покаранню сам. Самотній, обдурений, поранений звір помер.

Зупинка 8. Ковбої

- Словникова робота.

Ковбой (від англ. cow — корова і англ. boy — хлопець) — пастух, підпасок у Північній Америці, зокрема на її західних землях (Дикому Заході) у XIX—XX ст. Ковбої, їхній спосіб життя і мислення сильно вплинули на формування сучасної культури США.

Батьківщина американських ковбоїв — штат Техас. Характерним є одяг ковбоїв: капелюх (стетсон), чоботи з гострим носком і з каблучком (їх легко засунути в стремена, і вони допомагають вершникові втриматися в сідлі), сорочка в клітинку, шкіряна жилетка, джинсові штани (на які могли ще одягати чапси — спеціальні захисні шкіряні штани) тощо.

Ласо (від ісп. lazo — петля), або аркан, або ларіат (англ. lariat) — мотузка з петлею на кінці, призначена для накидання навколо цілі і подальшого затягування шляхом натягування мотузки. Відомий атрибут американських ковбоїв.

Ранчо (ісп. rancho) — один з найбільш поширених методів ведення сільського господарства, що поширився в країнах Західної півкулі в ході колонізації Америки вихідцями з європейського континенту. У США та Канаді ранчо зазвичай називають будь-яку ферму, розташовану в сільській місцевості. Основна економічна спеціалізація ранчо — скотарство, насамперед велика рогата худоба.

- Вправа «Перевтілення».

- Розповісти про історію полювання на Лобо від імені ковбоє.

- Вправа «Завершити речення».

Лобо вважали перевертнем, тому полювали на нього за допомогою... (*собак, отрути, капканів, заклинань*).

- Вправа «Власна думка».

- Ковбої, мисливці полювали на Лобо, але коли спіймали його, то відчували жаль до нього. Чому? («*Від його скорботи хололо в серці*», «*Суворі ковбої не уявляли, щоб вовк так гірко побивався*», «*Я ніколи б не повірив, що відчуватиму таке гостре почуття жалю до нього*»).

- Вправа «Обери позицію».

Сетон-Томпсон писав: «Мені дорікали за те, що я вбив Лобо, а головне за те, що я — до великого жалю добросердечних читачів — з великими подробицями розповів про це. На ці докори я відповім таким запитанням: “Який настрій викликало у читачів оповідання про Лобо? На чиему боці їхні симпатії — на стороні людини, яка вбила Лобо, чи на боці цього шляхетного хижака, який закінчив своє життя так, як прожив його: з гордою гідністю, без страху, мужньо?”».

— Отже, на чиему боці ваші симпатії: на боці людини чи звіра? Обґрунтуйте відповідь.

V. Рефлексія.

С л о в о в ч и т е л я. Під час мандрівки ми разом з автором мали змогу, завдяки його натуралістичним описам, уявити скелясті гори, де ховалися вовки, фермерські садиби, картини розправ над вівцями, полювання на вовків.

Сетон-Томпсон робить своїх героїв-звірів персонажами зі складною психологією, які мають і неабиякий розум, і сильні почуття. Вони бояться невідомого і незрозумілого, думають, приймають рішення, помиляються, люблять і страждають, як і люди. Але водночас вони залишаються і поведуться як тварини, а не як люди у звіриній подобі, що трапляється в казках про тварин.

- Вправа «Перетин сторін».

Сетон-Томпсон в оповіданні «Лобо» змальовує два світи: світ людей і світ тварин.

- Що об'єднує ці світи?

- Проблемне питання.

- Чого треба повчитися у тварин?

Висновок. Е. Сетон-Томпсон любив писати про тварин тому, що в їхньому світі все чесніше, справедли-

віше. Лицемірство, зрада, підкуп там відсутні. У світі тварин уміють кохати по-справжньому, назавжди. Дуже хочеться, щоб люди навчилися цього у Природи.

- «Я розумію так...»

А. Тужіння Лобо за подругою вразило не тільки оповідача, який «ніколи б не повірив, що відчуватиме таке гостре почуття жалю до нього», а й суворих ковбоїв. Вовк відмовився від їжі, води, не здригався, коли до нього доторкувалися, лише дивився у прерії, широкі й безкраї («Він втратив і силу, і волю, і подругу»).

— Чому серце вовка не витримало і він помер?

Б. Ковбой сказав: «Нарешті ти знайшов її. Тепер ви знову разом».

— Яке ставлення до Лобо виникає у вас наприкінці розповіді? (*Його гордість, непокірність, відданість викликають у нас любов до звіра, захоплення ним*).

- «Я — художник».

Група «Художники» представляє малюнки до твору «Лобо».

Висновок. Лобо вчить людей цінувати життя, яке має сенс лише тоді, коли освітлене любов'ю до ін-

шого. Автор закликає вчитися у природи мужності і боротьби за життя, самопожертви, сили духу, а ще — благородства і лицарства.

- Метод «Ранець».

...це я запам'ятаю

...це я візьму в життя

...це я не візьму зі собою.

VI. Домашнє завдання.

1. Уявіть, що ви — автор. Як би закінчувалося ваше оповідання?

2. Які поради ви б дали Лобо або Бланці?

3. Картки-завдання (окремим здобувачам освіти).

З а в д а н н я на вибір.

Список використаних джерел

1. <https://dovidka.biz.ua/ernest-seton-tompson-biografiya-skorocheno>
2. <https://zarlit.com/biography/seton-tompson1.html>
3. <https://www.ukrlib.com.ua/review-zl/printit.php?tid=10346>

Е. Сетон-Томпсон
“Лобо – володар Курумпо”

Завдання 1
Знайти відповідність

1. “Могутнім володарем, чия сувірська влада простяглася на весь край, був тут старий сірий вовк”
2. “Ніколи раніше не доводилося мені бачити такої красної вовчиці. М'яка, густа шерсть її була срібно-сірого відтінку.”
3. “Інший вовк рудішої масті, відзначався нечуваною спритністю. Ходили чутки, буцім він легко наздоганяв прудкого антилопу.”

А) БЛАНКА Б) РУДИЙ В) ЛОБО,

Завдання 2
Скласти сенкан

1. ЛОБО
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Завдання 3
Продовжити речення

1. Події відбулися в _____
2. Вовки любили ласувати _____
3. Лобо боявся лише _____
4. Подругою ватажка зграї була _____
5. Вовки ніколи не нападали на _____
6. Лобо відзначався від вовків _____
7. На шию Бланки закрутили _____
8. “Лобо” в перекладі з іспанської мови означає _____

Е. Сетон-Томпсон “Лобо – володар Курумпо”

Завдання 1
Знайди помилку

1. Старий Лобо був кшталом, але хитрим звіром.
2. Бланкою звали одного красивого чорного вовка.
3. Щоб спіймати Лобо, мисливці розташували капкани у формі літери “Л”.
4. Кожен із мисливців вистрелив у Бланку.

Завдання 2
Скласти систему образів

Головні герої

Завдання 3
Анкета героя

1. Ім'я - **ЛОБО**
2. Місце проживання - _____
3. Вік - _____
4. Вага - _____
5. Зовнішність - _____
6. Риси характеру - _____
7. Захоплення - _____
8. Други - _____
9. Вороги - _____

Е. Сетон-Томпсон
“Лобо – володар Курумпо”

Завдання 1
Які Закони панували у зграї?

Завдання 2
Літературна математика

1. Скільки вовків було у зграї Лобо?
2. Яка кількість овець була загрозена зграєю вовків під час зовбави?
3. Яка була винагорода за голову Лобо?
4. Скільки мисливців поховано на Лобо?
5. Скільки важив Лобо?

Завдання 3
Встановити послідовність подій

- ☐ Лобо потрапив у ставелі мешата.
- ☐ Смерть старого ватажка.
- ☐ Помста Лобо.
- ☐ Бланка потрапила в пастку.
- ☐ Лобо – володар Курумпо.
- ☐ Сто тридцять ставелів вовків пасток.

Ернест Сетон-Томпсон. Ілюстрація до твору «Лобо». 1890-ті роки